

Scrisoare deschisă către Pergam (capitolul 2,12-17)

12. »Îngerului Bisericii din Pergam scrie-i.« - Această a treia scrisoare deschisă este adresată Adunării din partea cea mai de nord. Vechea capitală a Mysiei mai există sub numele Bergama, dar este jefuită de toată măreția și slava. Pergam sau Pergamum, așa cum deseori este denumit, a fost descris ca „un fel de uniune a unei cetăți de bălci, oraș universitar și rezidență regală”. Attalus al III-lea a vândut cetatea sa marii republici¹. În timpul acela, și mai târziu sub domnia cezarilor Romei, Pergam era una din cele mai frumoase cetăți ale Asiei. Cu toate că era renumit din cauza slujirii idolilor, erudiției și științei medicale, această cetate, privită din punctul de vedere al creștinilor, era una din cele mai rele din cele șapte cetăți numite. Adevăratul creștin judecă cu totul altfel decât lumea, deoarece el privește lucrurile, principiile și persoanele în adevărata lor relație cu Dumnezeu.

Sabia ascuțită a judecății

12. »Iată ce zice Cel ce are sabia ascuțită cu două tăișuri.« Diferitele detalii ale descrierii minunate a lui Hristos, care au fost date vizionarului la prima apariție (capitolul 1,12-16) le regăsim în scrisorile descrise adresate Adunărilor, sau mai exact spus, îngerilor acestora. Caracteristica lui Hristos, cu care El se prezintă Pergamului este preluată din versetul 16 al capitolului 1. Acolo însă sabia iese din gura Lui, ca să lămurească caracterul judecății; ea este exercitată cu puterea Cuvântului Său. Aici nu se spune, că ea iese din gura Lui, ci că El o are. În niciunul din locuri sabia nu este văzută în teaca ei, ci este scoasă și gata să exercite imediat și temeinic lucrarea Sa, »ascuțită și cu două tăișuri«. Sabia este folosită ca simbol al judecății. Ea arată spre răzbunarea Domnului față de o lume vinovată (Apocalipsa 19,15) precum și spre judecarea temeinică și fără cruțare a răului, nu *de pe* poporul Său, ci a răului *din* el (Evrei 4,12). Sabia este totdeauna în mâna *Domnului*, și El o folosește în aceeași măsură pentru prieteni și pentru dușmani. El luptă împotriva răului, răul este dat pe față prin simpla autoritate a Cuvântului Său și este judecat. Față de aceia, fie ei în Biserică sau în lume, care refuză să se plece înaintea Lui și să recunoască autoritatea Sa necondiționată, sabia trebuie să-și facă lucrarea ei cu putere și infailibilă prin exercitarea judecății, căci – vrem să amintim aceasta cu solemnitate – judecata și exercitarea ei a fost dată Fiului Omului (Ioan 5,22,27).

Sabia nu trebuie să rănească sau să omoare pe îngerul Bisericii, ci ea este îndreptată asupra acelor, pentru a căror prezență în Adunare este responsabil îngerul (versetul 16).

Scaunul de domnie al lui Satan și locuința

13. »Știi unde locuiești; acolo unde este scaunul de domnie al lui Satan.« Părăsirea dragostei dintâi a fost primul semn caracteristic al Bisericii pe drumul ei de decădere. A doua caracteristică, pe care o vedem în Smirna, a fost prigonirea publică a Bisericii de către puterea imperială păgână. Cele mai rele timpuri de prigoană, dar și cele mai utile prin efectul lor de sfințire, au fost sub Decius (începând din anul 249) și Dioclețian (începând din anul 284). Rezultatul acestor două valuri de prigoană a fost separarea celor adevărați de cei neadevărați, precum și purificarea credinței Bisericii suferinde. Cu autoritatea păgână ca „instrument” Satan a avut voie să-și desfășoare toată cruzimea asupra lor, venind din afară; dar după ce toate eforturile lui de a distruge creștinismul în felul acesta au eșuat total, a încercat să distrugă din interior Biserica în adevăratul ei caracter ca martor, folosindu-se de bărbați religioși și învățători pentru exercitarea lucrării sale ucigătoare. Vorbirea profetică a apostolului Pavel (Faptele Apostolilor

¹ Aceasta este Roma, înainte de a deveni un imperiu.

20,29-30) s-a împlinit foarte clar, așa cum o dovedește starea Bisericii descrisă în scrisorile deschise adresate Pergamului și Tiatirei.

Pergam a fost, în timpul când a fost scrisă cartea Apocalipsa, capitala domniei romane în Asia Mică. Păgânismul avea puterea supremă, de acolo s-a răspândit slujirea la idoli și prigoanele peste tot vestul Asiei Mici, Asia din timpul Apocalipsei. De aceea putem să înțelegem însemnătatea expresiilor »scaunul de domnie al lui Satan« și »acolo unde locuiește Satan«. Satan își avea locuința și scaunul de domnie în Pergam, și de acolo a încercat să sufoce mărturia creștină în această parte a pământului. Dar trebuie cercetat și după un alt înțeles mai adânc al acestor expresii.

Trebuie să avem permanent înaintea privirii noastre, că fiecare din aceste trei scrisori deschise descrie starea deosebită a întregii Biserici mărturisitoare în perioade succesive ale istoriei ei. Scrisoarea deschisă adresată Pergamului ne conduce la începutul secolului al patrulea, în timpul domniei împăratului Constantin. Cei 250 de ani de atacuri des repetate ale lui Satan ca »leu care răcnește« (1 Petru 5,8), deci prin prigoniri publice, au îmbogățit spiritual Biserica, chiar dacă ea era săracă în ochii lumii. Dar ce nu i-a reușit lui Dioclețian, ultimul împărat, care a prigonit pe credincioși, a reușit să obțină Constantin, primul împărat creștin. *Ispitirile* venite din partea lui Satan au avut ca rezultat decăderea spirituală și morală a Bisericii.

După moartea lui Licinus, coregent al lui Constantin cel mare, acesta a devenit singurul stăpânitor. La urcarea lui pe scaunul de domnie au fost anulate ordonanțele antecedentului său, care au chemat la prigonirea creștinilor, și a acordat creștinilor libertatea, să practice serviciul divin așa cum le dicta conștiința lor. Dar în acest timp, începând din anul 313 după Hristos, religia creștină a fost tratată pur și simplu ca oricare din multele religii din imperiul roman. Toate religiile au fost în aceeași măsură tolerate. Pe parcursul timpului însă, Constantin a luat tot mai multă cunoștință despre creștinism, și el a fost destul de înțelept să recunoască în creștinism principii, care conduc la stabilitate, și care erau favorabile consolidării puterii sale. În afară de aceasta putea să aibă încredere, că supușii lui creștini vor păstra prestigiul imperiului, în timp ce subalternii săi păgâni provocau mereu răscoale în diferite părți ale imperiului.

În anul 324, și după aceea tot mereu, Constantin a dat dispoziții împotriva păgânismului și a încercat cu toată puterea să constrângă creștinismul să devină singura religie a imperiului lui. Păgânii au fost alungați de la curtea regală și creștinii au fost promovați pe posturi de onoare. Constantin a oferit bisericii aurul său și privilegiile sale, și aceasta a înghițit de bună voie „momeala” și totodată a jertfit conștiința și credincioșia ei față de Domnul ei. Biserica și lumea, care până în momentul acela au fost despărțite una de alta (Ioan 17,2; 2 Corinteni 6,14-16), s-au luat în brațe – o unire plină de primejdii. Din timpul acela există legătura nefastă dintre Biserică și stat, și cu ajutorul statului au fost create instituții bisericești. În multe cazuri s-a impus supușilor împotriviți să accepte creștinismul: ori botezul ori sabia – și aceasta, cu toate că marele domnitor s-a lăsat botezat abia cu puține zile înainte de moartea lui în Nikomedia. Templele păgâne impunătoare și îmbrăcămintea costisitoare a preoților au fost închinat serviciilor divine creștine. În felul acesta în locul încăperilor și localurilor de adunare simple și fără pretenții, în care se strâneau primii creștini, au apărut clădiri luxoase și impunătoare. Creștinismul a încălțat pantofi de aur, ca să spunem așa. Ca să facă pe preoți și pe popor să fie de acord cu noua ordine, multe din ritualurile și ceremoniile păgâne au fost preluate de Biserică. În felul acesta caracterul ei și mărturia ei despre sfințenie și adevăr a fost complet falsificată. Efectele acestei legături nefaste au rămas până în zilele noastre, și cu toate că Dumnezeu în guvernarea Sa a folosit-o ca să oprească torentul de necredință, ea a adus pagube imense Bisericii. Prin aceasta ea a pierdut caracterul punerii ei deoparte pentru Dumnezeu și al despărțirii de lume, pe care ea trebuia să-l reveleze într-un timp când Hristos era lepădat. Unirea legitimă dintre Biserică și stat (sau regim) va fi descoperită într-o zi viitoare (Apocalipsa 21,9; 22,5). Accentul deosebit al expresiilor din versetul 13 ne devine clar, când vedem Biserica șezând liniștită și comodă în prezența scaunului de domnie și a locuinței lui Satan, care este dumnezeul lumii acesteia. Satan are un scaun de domnie și o locuință pe pământ, și pentru

Biserica este cu adevărat grav, că ea s-a stabilit acolo. În Apocalipsa 18,12-13 găsim o listă cu douăzeci și nouă de poziții; prima este „aurul”, ultima este „sufletul omului”. Câștigarea și posedarea acestor „lucruri” este remarcabilă pentru biserica falsă.

Această perioadă din istoria Bisericii este deosebit de importantă, de aceea am studiat-o detaliat.

Cei care locuiesc pe pământ

13. »Știi unde locuiești.« Domnului nu i-a fost indiferent unde locuia ea. Când El vorbește despre locuire *pe pământ*, atunci aceste cuvinte au un înțeles adânc, fatal (compară cu Filipeni 3,19; Apocalipsa 3,10; 6,10; 11,10; 13,14; 17,8). Aceste locuri arată spre starea spirituală a unei clase de oameni, care nu sunt numai simpli pe pământ, ci interesele lor sunt total îndreptate spre pământ și se limitează la pământ. Căci „celor care locuiesc pe pământ” le-a fost prezentată chemarea cerească, dar în locul ei, ei au ales de bună voie și conștient, ca parte a lor, pământul și lucrurile pământești.

Domnul laudă

13 »Tu ții Numele Meu, și n-ai lepădat credința Mea.« Tot ce în creștinism este de importanță vitală, a fost păstrat cu hotărâre: Numele și credința lui Hristos. Ele au fost încercate în împrejurările cele mai îngrozitoare și verificate prin exproprierea averilor, prin tortură și moarte. Ei au refuzat să jure pe „duhul lui cezar”. Ei s-au ținut strâns de Numele Aceluia care este sfânt și adevărat. Ei nu au vrut să tăgăduiască credința lor în Domnul Isus ca Fiu al lui Dumnezeu în dumnezeirea Lui, ca Fiu al Omului în umanitatea Lui sfântă și ca Fiu al lui David cu drepturile și slava lui de Împărat al lui Israel. Ei au rămas statornici, »ca și cum ar fi văzut pe Cel nevăzut«. Ei nu s-au dat înapoi nici măcar de la arderea pe rug. Domnului I-a plăcut să recunoască și să laude statornicia lor, chiar dacă El a trebuit să-i mustre aspru, deoarece ei locuiau pe „locurile înalte” ale pământului, unde Satan și-a ridicat scaunul de domnie și și-a făcut locuința. Realmente a fost Satan, care mai întâi și-a ridicat scaunul de domnie în Roma iar apoi în Constantinopol, de unde a guvernat, folosind pe cezari ca unelte ale sale și reprezentanți ai săi. Acolo locuia el, cu toate că el avea acces și în cer. Dar prăbușirea lui este deja planificată și chiar și clipa prăbușirii lui (Apocalipsa 12,7-13).

Antipa, martorul credincios

13. »... nici chiar în zilele acelea când Antipa, martorul Meu credincios, a fost ucis la voi, acolo unde locuiește Satan.« Dreapta-credință a Adunării din Pergam nu poate fi pusă la îndoială. În mod deosebit ea nu a renunțat la una din părțile adevărurilor de bază, și aceasta nici măcar »în zilele, în care Antipa, martorul Meu credincios, a fost ucis la voi.« Numele acestui martor nobil al lui Isus Hristos, care a pecetluit mărturia sa cu sângele său, a fost transmis din generație în generație. Cu toate că despre Antipa, în afară de numele său, nimic nu este sigur, cuvintele »martorul Meu credincios« conțin o confirmare, care spune mult. – Ce a fost Hristos pentru Dumnezeu (capitolul 1,5), aceasta a fost Antipa pentru Domnul Isus.

Învățătura lui Balaam și învățătura Nicolaiților

14.-15. »Dar am ceva împotriva ta. Tu ai acolo niște oameni care țin de învățătura lui Balaam, care a învățat pe Balac să pună o piatră de poticnire înaintea copiilor lui Israel, ca să mănânce din lucrurile jertfite idolilor, și să se dedea la curvie. Tot așa, și tu ai câțiva care, de asemenea, țin învățătura Nicolaiților, pe care Eu o urăsc.« Prin cuvintele »dar am ceva împotriva ta«, Domnul Isus pune înaintea ochilor îngerului Bisericii din Efes (versetul 4) și

îngerului Bisericii din Tiatira (versetul 20) obiecții precise; în primul caz, părăsirea dragostei dintâi, în cazul al doilea, falsificarea învățaturii. Aici însă impută două lucruri, care au fost tolerate în Adunarea din Pergam: erau unii, care se țineau de învățătura lui Balaam, erau alții, care erau adepții învățaturii Nicolaiților. Ceea ce în Efes era încă urât, a fost preluat în Pergam (versetele 6 și 15). *Lucrările* Nicolaiților au fost strict respinse în Efes; în Pergam erau unii care puteau să se țină de învățătura Nicolaiților.

Inima lui Balaam nu a fost nicidecum de acord cu sentințele minunate, pe care el, constrâns de Duhul lui Dumnezeu, trebuia să le vestească (Numeri 23 și 24). Sufletul lui dorea mai mult după onorurile și darurile împăratului din Moab. Pentru bani dorea cu plăcere să blesteme pe poporul lui Dumnezeu, el »a iubit plata fărădelegii« (2 Petru 2,15). După ce încercările lui, de a blestema pe aceia, pe care Dumnezeu i-a binecuvântat, au fost zădărnice, dușmănosul profet mesopotamic a învățat pe dușmănosul împărat moabit Balac, cum putea să pună »o piatră de poticnire« înaintea picioarelor lui Israel. În Vechiul Testament găsim un indiciu la aceasta abia în cartea Numeri 31,16. În Numeri 24,25 se spune numai, că profetul și împăratul au mers fiecare pe drumul lui. Dar viclenia lui a avut succes. După indicațiile date de împăratul lor vinovat, femeile moabite au ispitit pe Israel să păcătuiască (Numeri 25,1-3). Așa a devenit Balaam, care s-a făcut mult mai vinovat decât împăratul Moabului, sub conducerea lui Satan, inițiatorul propriu-zis al căderii lui Israel, care a condus la judecata îngrozitoare, prin care 24000 de bărbați² din popor au murit (Numeri 25,9). Petru, Iuda și Ioan sunt singurii scriitori ai Noului Testament, care se referă categoric la Balaam. Cele două păcate, la care a fost ademenit Israel în felul acesta, au fost slujirea idolilor și curvia. Exact aceste păcate au fost mai târziu condamnate clar și categoric de apostolul Pavel (1 Corinteni 10,19-28; 6,15-18). Aici, în Pergam, învățătorii și adepții acestor practici murdare și-au găsit protecția chiar în sânul Bisericii. Aceste păcate erau deci rezultatul învățaturii lui Balaam. Pentru creștin, orice venerație – cu excepția aceleia aduse lui Dumnezeu – este slujire la idoli (1 Ioan 5,21), relațiile nepermise cu lumea sunt curvie (2 Corinteni 6,14-16)³.

Învățătura Nicolaiților nu era aceeași ca a lui Balaam, cu toate că rezultatul din amândouă a fost același, și anume decăderea moral-spirituală a tuturor acelor care a fost murdăriți prin aceste practici păcătoase și învățături păcătoase. Balaam are astăzi pe reprezentanții moderni ai învățaturii lui în Biserică. Sunt oameni care ocupă poziții de răspundere în ele și, ca și Balaam, cu îndărătnicie se țin de veniturile lor bune și de funcțiile lor înalte, în timp ce ei cu o râvnă mare, care ar fi mai de valoare dacă ar fi folosită în alte scopuri, lucrează la distrugerea credinței, pentru a cărei apărare și păstrare sunt plătiți. Cinstea acestor oameni are aceeași valoare ca și lucrarea, care duce la nimicirea sufletelor. Învățătura lui Balaam lucrează *la* sufletul oamenilor, în timp ce învățătura Nicolaiților este semănată *în* suflete. Mărturia creștină a fost prin aceste două învățături aproape complet distrusă. Începând din secolul patru și până astăzi au fost făcuți pași mari în direcții greșite, așa că până astăzi aproape că nu s-a mai păstrat nicio trăsătură de caracter a Bisericii de odinioară, din timpul apostolilor. Îngerului nu i se reproșează păstrarea acestor învățături, ci că ele au fost primite fără nici un fel de împotrivire. Orice indiferență față de rău este o înjosire a lui Dumnezeu. Adormirea spirituală a îngerului Adunării din Pergam iese clar în evidență – spre deosebirea clară cu Efesul. Păcatul Bisericii este tolerarea răului și a persoanelor rele.

² În 1 Corinteni 10,8 este redat numărul celor care au căzut, ca fiind 23000; dar cuvintele »într-o singură zi au căzut 23000« sunt suficiente, ca să explice diferența între numărul celor care au murit. Ei nu au murit în mod necesar toți într-o zi. Moise a dat numărul mai mare, fără să amintească, cât de mult a durat plaga.

³ Din cauza slujirii la idoli și a legăturilor cu neamurile, Israel a fost învinovățit de *preacurvie* (Ieremia 3,8), deoarece el a fost privit ca fiind în relații de familie cu Domnul. Bisericii i se reproșează *curvia* (Apocalipsa 2,21) din cauza relațiilor ei nepermise cu lumea, deoarece nunta Mielului nu a avut încă loc (compară cu Apocalipsa 19,7).

Pocăința sau judecata

16. »Pocăiește-te deci; iar dacă nu, vin la tine curând, și voi lupta împotriva lor cu sabia gurii Mele.« La atenționarea adresată Efesului, cuvântul »adu-ți aminte« este înaintea solicitării de a se pocăi. Niciuna din Biserici nu a fost așa de bogat binecuvântată și nu a primit așa de mult din bunătatea și harul lui Dumnezeu ca Adunarea din capitala provinciei Asia. Apostolul Pavel a lucrat trei ani în Efes. Lucrarea și lacrimile lui au adus roade bogate și în scrisoarea sa adresată sfinților din această cetate a putut să prezinte adevăruri de cel mai înalt grad, fără să adauge un singur cuvânt de dezaprobare sau de muștrare. Credința în Domnul Isus și dragostea față de toți sfinții erau semnele caracteristice ale vieții ei de Adunare. De aceea, cât de potrivite erau cuvintele atenționării divine: »Adu-ți dar aminte de unde ai căzut, pocăiește-te«. Adunarea din Pergam însă nu a avut niciodată un har așa de deosebit și nu a savurat privilegiile așa de mari; de aceea aici lipsește cuvântul »adu-ți aminte«.

»Pocăiește-te« - aceasta este cerința Domnului ca urmare a descoperirii marelui rău din mijlocul ei. Personal îngerul Adunării nu a acceptat nici învățătura și nici nu a făcut faptele rele, care au fost dezaprobat; pe de altă parte însă el nici nu le-a condamnat și nu s-a opus pătrunderii lor în Adunare, ceea ce îngerul Adunării din Efes a făcut cu toată hotărârea. Dacă chemării la pocăință nu îi urma judecarea de sine, Domnul a trebuit să anunțe judecata, care va veni în curând: »vin la tine curând«. Judecata, care era aproape să vină, este întărită prin folosirea verbului la timpul prezent precum și prin adăugarea cuvântului »curând« (de fapt, repede). Venirea, despre care se vorbește aici, nu este revenirea personală a Domnului, care este denumită și a doua Sa venire, ci se referă la o acțiune imediată și de judecată a Domnului cu Adunarea. – Îngerului Adunării îi spune: »vin la tine«, dar cu privire la aceia, care s-au încărcat cu o mare vină, spune: »voi lupta împotriva lor«. În felul acesta Domnul face o diferențiere. Există o diferențiere a gravității păcatelor și în mod corespunzător a pedepsei. Noi trebuie să diferențiem între conducători și conduși. La folosirea diverselor feluri și trepte de pedeapsă, care sunt oferite în Noul Testament pentru păstrarea sfințeniei Casei lui Dumnezeu, trebuie să se țină seama cu atenție de această diferențiere. »Muștrați pe cei ce se despart de voi; căutați să mântuiți pe unii, smulgându-i din foc; de alții iarăși fie-vă milă cu frică, urând până și cămașa mânjită de carne« (Iuda 22-23). »Sabia gurii Mele« arată puterea de judecată a Cuvântului Său – este pătrunzătoare.

Solicitarea la ascultare

17. »Cine are urechi, să asculte ce zice Bisericilor Duhul!« În aceste scrisori deschise auzim vocea Duhului Sfânt, El vorbește în ele Adunărilor creștinătății. Dacă creștinii ar fi ascultat de această voce, decăderea evidentă a Bisericii ar fi fost evitată. Dar cu toate că Duhul vorbește Adunărilor, este totuși și fiecare în parte solicitat să asculte. Biserica în totalitatea ei este privită ca o corporație, care a devenit neprimitoare pentru prezentările și atenționările Duhului; drept urmare aici nu sunt solicitate Adunările să asculte, ci fiecare mădular al lor: »Cine are urechi, să asculte!« Nu este de așteptat o restaurare colectivă; de aceea se accentuează permanent și serios responsabilitatea personală, care totdeauna este cea mai importantă și stă pe primul loc. Acesta este unul din adevărurile de bază ale creștinismului, și numai pentru că permanent a fost negat, a progresat sistemul papal. Miezul acestui sistem este tocmai stricta respingere a gândirii proprii și a unei relații directe, personale, a omului cu Dumnezeu.

Răsplătiri deosebite și personale

17. »Celui ce va birui, îi voi da să mănânce din mana ascunsă, și-i voi da o piatră albă; și pe piatra aceasta este scris un nume nou, pe care nu-l știe nimeni, decât acela care îl primește.« Biruința este aici, ca și în alte părți, o chestiune total personală. Dacă trebuie să ia

naștere o grupă de biruitori, aceasta este posibil numai dacă fiecare în parte merge pe drumul său cu credință și energie spirituală. Ceata biruitorilor sau »norul de martori« din Evrei 11 este prezentat în persoane individuale. Fiecare martor al lui Dumnezeu avea personal de luptat cu dușmanul, dar el nu a stat niciodată singur, căci Dumnezeul cel viu a fost pentru el și cu el.

Este o frumusețe deosebită în aceste făgăduințe și în felul în care ele au fost date. Domnul Însuși spune: »Îi voi da să mănânce din mana ascunsă«. Acest dublu »(Eu)voi da« mărește și mai mult valoarea binecuvântărilor făgăduite. Mana este numită în Psalmul 78,25 și »pâinea celor puternici«, iar în evanghelia după Ioan 6,32 este numită »pâinea din cer«. Mana (cu înțelesul textual „ce este aceasta?”) a devenit expresia permanentă a uimirii lui Israel cu privire la felul și plinătatea grijii divine pentru ei în pustie (Exod 16,15); desigur, atunci nu era ascunsă, deoarece stătea pe suprafața pământului în jurul taberei lor. De aproximativ 12500 de ori a lăsat Dumnezeu să ploaie pâine din cer dimineața pentru poporul Său de pe pământ. Și Dumnezeul lui Israel este și Dumnezeul nostru, dar pentru noi El este mai mult decât a fost pentru ei, pe baza legăturii noastre actuale și vii cu Hristos în slavă. Ca aducere aminte de grija milostivă a lui Dumnezeu pentru poporul Său a fost păstrat un urcișor cu mană înaintea Lui (Exod 16,33), un urcișor de aur, așa cum ne-a făcut cunoscut apostolul Pavel în epistola către Evrei 9,4. Aproximativ 500 de ani a vorbit această »mană ascunsă« despre Hristos în smerenia Sa – dar numai înaintea lui Dumnezeu. Ascunsă în chivotul legământului, în cel mai sfânt dintre toate vasele, era ascunsă de privirea poporului. Probabil că în acest timp lung de cinci secole nu a fost văzută de niciun ochi omenesc.

Dar Hristos spune acum, »îi voi da să mănânce din mana ascunsă« - nu printr-un intermediar, ci cu totul personal. Desigur aceasta este o răsplătire în viitor, când lupta a trecut. Ce binecuvântare va fi, să aflăm atunci în slavă de la Domnul Însuși despre tainele vieții Sale aici pe pământ, despre adâncimea smeririi Lui, dar și despre frumusețile și desăvârșirile morale ale drumului Său pe pământ, care au rămas ascunse de ochii oamenilor. Atunci se va vedea și că drumul biruitorului a fost numai o imitație a vieții lui Isus pe pământ. Ce armonie între Biruitor și poporul Său biruitor se va vedea atunci în slavă! Istoria vieții va fi înțeleasă acolo sus și va fi încă o dată privită retrospectiv – dar a cui istorie a vieții va fi, a noastră, sau a Sa? – Relatări nescrise despre viața Sa, dacă toate ar fi fost scrise, ar avea nevoie de o lume mai mare decât aceasta, ca să cuprindă cărțile scrise (Ioan 21,25). În Vechiul Testament a fost dată mana *din* cer pentru binecuvântarea și pentru săturarea poporului de pe pământ. Mana ascunsă va fi dată *în* cer biruitorilor. Biruitorii din Pergam au respins locul Bisericii în strânsă părtășie cu o lume în care Satan și-a ridicat scaunul de domnie și locuința sa; de aceea ei au trebuit să trăiască și să sufere în umbră, mergând pe un drum singuratic în părtășie cu Domnul Isus, care Însuși a mers pe cărarea izolată – cu siguranță pentru El mult mai aspră și mai singuratică decât a oricărui înainte sau după El.

El va da însă nu numai din mana ascunsă, ci El spune și: »și-i voi da o piatră albă; și pe piatra aceasta este scris un nume nou, pe care nu-l știe nimeni, decât acela care îl primește.« Ce se înțelege prin piatra albă și prin numele tainic, care este scris pe ea? În antichitate o piatră albă a avut o utilizare multilaterală în viața socială și în practicile juridice. Zilele de sărbătoare au fost marcate cu o piatră albă, zilele de nenorocire cu o piatră neagră. Omagierea unui oaspete deosebit se făcea de către gazdă printr-o piatră albă, pe care era scris numele oaspetelui sau un salut. În procedurile judecătorești o piatră albă însemna achitare, o piatră neagră, dimpotrivă, condamnare. Aici se promite biruitorului o piatră albă, și un nume nou scris pe ea, pe care nu-l cunoaște nimeni, în afară de fericitul primitor. Ea este expresia bucuriei personale a Domnului pentru fiecare în parte, care aparține biruitorilor. În niciun caz nu este o răsplătire publică. Așa cum astăzi sunt binecuvântări comune și personale, vor fi și atunci bucurii comune și personale. Recunoștința din partea Domnului și bucuria Lui deosebită pentru fiecare în parte din ceata triumfătoare va fi o răsplătă bogată pentru lepădarea și disprețul, pe care martorul credincios le îndură acum. Numele nou de pe piatră, care va fi cunoscut numai de biruitor, se referă la Hristos, pe care atunci fiecare Îl va cunoaște personal și în mod deosebit, și aceasta este cu siguranță o

răsplată care depășește orice descriere și orice evaluare. Între Hristos și biruitor va fi atunci o comunicare intimă a dragostei și înțelegerii, o bucurie, la care nimeni altul nu poate lua parte, un semn al dragostei recunoscătoare rezervat fiecăruia în parte. Prin urmare în slavă mana ascunsă vorbește despre prețuirea din partea noastră a lui Hristos în smerenia Lui, în timp ce piatra albă arată cum ne prețuiește El pe noi ca biruitori. Așa vorbesc simbolurile mana și piatra albă în slavă despre drumul Său pe pământ și despre drumul nostru personal pe pământ.